

Załącznik 2 (3 strony A4 – 6 tys. znaków)

Wstępna koncepcja wypracowywania modelu rozwoju i integracji usług społecznych użyteczności publicznej (dostępnych na zasadzie powszechności) przy wykorzystaniu CUS jako nowej jednostki organizacyjnej, z uwzględnieniem możliwości zlecenia świadczenia usług społecznych lokalnym organizacjom wymienionym w artyku 3 ust. 2 i ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Niniejszy dokument określa wstępną koncepcję wypracowania modelu rozwoju i integracji usług społecznych użyteczności publicznej przy wykorzystaniu Centrum Usług Społecznych w Gminie Mszczonów jako nowej jednostki organizacyjnej. Model rozwoju i integracji usług społecznych powstały na podstawie niniejszej koncepcji ma na celu ukazanie zasady funkcjonowania CUS. Za przygotowanie modelu rozwoju i integracji usług społecznych odpowiada Dyrektor Centrum, przygotowuje go z organizatorem społeczności lokalnej, organizatorem usług społecznych oraz koordynatorami indywidualnych planów usług społecznych.

Sposób postępowania w przygotowaniu modelu rozwoju i integracji usług społecznych użyteczności publicznej:

1. Przegląd dostępnej infrastruktury społecznej w Gminie Mszczonów;
Gmina Mszczonów definiuje infrastrukturę społeczną jako system złożony z urządzeń i instytucji, świadczących usługi nieprodukcyjne o charakterze jednostkowym (typu konsumpcyjnego) w sposób zorganizowany. System ten obejmuje zespół urządzeń i instytucji zlokalizowanych w określonym układzie terytorialnym w zakresie zasobów finansowych, organizacyjnych, kadrowych, infrastrukturalnych, społecznościowych.

Zatem gmina weryfikuje/ analizuje w trzech znaczeniach pojęcie infrastruktury społecznej:

- a) jednostki organizacyjne gminy oraz organizacje pozarządowych i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 23 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz osoby fizyczne i prawne (wykonujące usługi z zakresu, o których mowa w art. 2 ust. 1) działających na terenie gminy Mszczonów;
- b) działalność ww. jednostek podejmowana w ramach realizacji określonych celów;
- c) kadra zatrudniona ww. jednostkach, wyposażonych w umiejętności i kompetencje pozwalające im na realizację określonych funkcji.

Infrastruktura społeczna stanowi zatem konsolidację tych znaczeń, mająca na celu realizację potrzeb społecznych, gdzie efekty tej działalności są rozpatrywane nie tylko w wymiarze ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym.

W celu dokonania analizy dostępnej infrastruktury społecznej wykorzystane zostaną wnioski pozyskane z narzędzi użytych przy tworzeniu diagnozy: badanie dostępnej oferty usług społecznych i działań wspierających, które zgodnie z założeniami tworzenia diagnozy miały analizować również dostępną infrastrukturę społeczną w szczególności:

- a) analiza desk research;
- b) ok. 10 wywiadów pogłębionych indywidualnych IDI;
- c) analiza działalności i zakresu usług społecznych oferowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie dokonana przez Dyrektora CUS.

2. Analiza raportu końcowego diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Mszczonów, która zawiera w szczególności informacje dotyczące potrzeb całej społeczności w zakresie usług społecznych;

3. Analiza ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

4. Opracowanie wstępnego modelu rozwoju i integracji społecznej na podstawie wniosków z pkt. 1, 2, 3. Model przygotowany zostanie we współpracy z podmiotem zewnętrznym wyspecjalizowanym w tym zakresie. Model zawierał będzie:

a) Strukturę organizacyjną CUS:

CUS Powstanie poprzez przekazanie do realizacji centrum wszystkich zadań, w tym usług społecznych, realizowanych dotychczas przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Mszczonowie oraz wybranych i nierealizowanych przez ośrodek pomocy społecznej do dnia utworzenia centrum usług społecznych z co najmniej dwóch zakresów.

W ramach struktury organizacyjnej centrum wyodrębnia się, w szczególności:

- 1) stanowisko dyrektora centrum;
- 2) zespół do spraw organizowania usług społecznych (w skład zespołu wchodzi organizator usług społecznych oraz koordynatorzy indywidualnych planów usług społecznych w liczbie dostosowanej do potrzeb wynikających z uwarunkowań lokalnych);
- 3) zespół do spraw realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej (w skład zespołu wchodzi organizator pomocy społecznej, specjaliści z zakresu pracy socjalnej, pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej);
- 4) stanowisko organizatora społeczności lokalnej.

Rodzaj i zakres zadań, w tym usług społecznych, przekazanych do realizacji centrum oraz szczegółową organizację centrum określa statut centrum nadany przez radę miejską w drodze uchwały. CUS daje możliwość inwestycji w szkolenie i rozwój kadry. Założeniem CUS jest odejście od zasady selektywności w dostarczaniu usług społecznych na rzecz zasady powszechności, czyli udostępniania usług społecznych ogółowi mieszkańców.

- b) wykaz usług społecznych planowanych do realizowania w ramach działalności CUS tj. Program Usług Społecznych Gminy Mszczonów, uchwalony przez Radę Miejską Mszczonowa i powstały na podstawie diagnozy potrzeb.

Program Usług Społecznych (PSU) zawierał będzie konsolidacja usług społecznych do tej pory rozproszonych w sensie instytucjonalno-prawnym i organizacyjnym oraz wzajemnie nieuspójnionych oraz określał będzie do kogo adresowane są usługi i na jakich zasadach będą realizowane. Na PUS składać się będzie:

- baza usług społecznych wyodrębnionych spośród ogółu realnie dostępnych już (przeniesienie usług społecznych realizowanych przez MOPS Mszczonów);

- uzupełnienie o nowe usługi społeczne,

które będą świadczone w sposób zintegrowany przy wykorzystaniu CUS.

Usługi społeczne realizowane będą przez CUS zgodnie z rozwiązaniem organizacyjnym „jednego okienka”, które ma zapewnić obywatelom kompleksową obsługę w jednym miejscu. CUS odejście od zasady selektywności w dostarczaniu usług społecznych na rzecz zasady powszechności, czyli udostępniania usług społecznych ogółowi mieszkańców.

- c) plan wdrożenia PUS wskazujący na dostawców usług i tryb ich pozyskiwania, z wykorzystaniem potencjału jednostek wskazanych w pkt. 1.a). Podmioty te będą mogły świadczyć usługi w ramach działalności nieodpłatnej, odpłatnej działalności statutowej lub działalności gospodarczej. Zawsze jednak w charakterze non profit. Partnerami CUS mogą być także osoby prawne i fizyczne prowadzące klasyczną działalność gospodarczą w celu osiągnięcia zysku. Współpraca międzysektorowa w ramach CUS realizowana będzie na trzech płaszczyznach: kontraktowanie usług w ramach CUS, tworzenie partnerstw projektowych, koordynację usług społecznych. Podstawa realizacji tych płaszczyzn są zasada współpracy oraz zasada pomocniczości. Podstawy prawne kontraktowania usług społecznych w ramach CUS opierają się na przepisach: ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

- d) wstępny program działań na rzecz koordynacji i rozbudowy oferty usług społecznych, który opracowywany będzie na podstawie:

- analiza dokumentów CUS wykonana przez Koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, który weryfikuje dokumentację osób korzystających ze wsparcia Centrum Usług Społecznych w Gminie Mszczonów tj. analizuje wstępnie opracowane indywidualne plany usług społecznych oraz ich ewentualną aktualizację prowadzoną w toku korzystania ze wsparcia. Ewentualne powstałe zmiany oraz zapotrzebowanie na usługi społeczne przekazuje min. raz na rok Dyrektorowi Centrum;

- osoby zainteresowane korzystaniem z usług społecznych kierowani są do Koordynatora Indywidualnych planów usług społecznych, gdzie przedstawiają potrzeby w zakresie usług społecznych. Ewentualne zapotrzebowanie na usługi społeczne dotychczas nie realizowane w Centrum Usług Społecznych zgłaszają Koordynatorowi, który min. raz na rok zebrane uwagi przekazuje Dyrektorowi Centrum;

- wywiad indywidualny: wśród grupy docelowej przeprowadzenie bezpośrednich rozmów przez pracowników socjalnych, a następnie raz na rok przekazywanie zdiagnozowanych problemów i potrzeb Dyrektorowi Centrum;

- obserwacja wynikająca z bezpośredniej/ bieżącej pracy Koordynatora indywidualnych planów, organizatora pomocy społecznej, organizatora społeczności lokalnej, pracowników socjalnych, specjalistów, organizacji pozarządowych. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 6 miesięcy, dokonuje podsumowania realizacji indywidualnych planów usług społecznych i przedstawia to podsumowanie dyrektorowi centrum oraz organizatorowi społeczności lokalnej. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 3 miesiące, organizuje spotkanie koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych, służące omówieniu realizacji indywidualnych planów usług społecznych oraz współpracy z wykonawcami usług społecznych. W spotkaniu mogą uczestniczyć, na zaproszenie organizatora usług społecznych, przedstawiciele wykonawców usług społecznych. Ewentualne zapotrzebowanie na zmiany w zakresie usług społecznych przekazują min. raz na rok Dyrektorowi Centrum.

Dyrektor CUS weryfikuje ww. wnioski powstałe w wyniku ewaluacji/ monitoringu/ pilotażu realizowanych usług społecznych w gminie i ewentualnie zgłasza Radzie Miejskiej potrzebę aktualizacji Programu Usług Społecznych.

e) Procedury postępowania podczas udzielenia wsparcia obywatelowi w ramach CUS:

Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w PSU, odbywa się za pośrednictwem centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego. Zakwalifikowanie osoby zainteresowanej może zostać poprzedzone przeprowadzeniem przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, w porozumieniu z wnioskodawcą - osobą zainteresowaną, rozpoznania indywidualnych potrzeb. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb przeprowadza się w siedzibie centrum lub w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana. Na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb koordynator indywidualnych planów usług społecznych, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, może opracować indywidualny plan usług społecznych, wskazujący usługi społeczne odpowiadające na potrzeby osoby zainteresowanej określone w programie lub programach usług społecznych lub przekazać wniosek do rozpatrzenia przez:

1) zespół lub stanowisko w centrum lub

2) urząd gminy lub inną jednostkę organizacyjną gminy

– jeżeli usługi społeczne objęte wnioskiem mieszczą się w zakresie usług społecznych realizowanych przez ten zespół, stanowisko, urząd gminy lub inną jednostkę organizacyjną gminy.

Zakres zadań koordynatora indywidualnych planów usług społecznych:

1) przeprowadzanie rozpoznania indywidualnych potrzeb osoby zainteresowanej skorzystaniem z usług społecznych określonych w programie usług społecznych, zwanego dalej „rozpoznanie indywidualnych potrzeb”;

2) opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych i ich aktualizacji;

3) monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;

4) koordynowanie usług społecznych udzielanych w ramach indywidualnych planów usług społecznych;

5) przeprowadzanie z osobami objętymi indywidualnymi planami usług społecznych rozmów podsumowujących realizację tych planów.

Odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji administracyjnej. Rezygnacja z korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych wymaga poinformowania dyrektora centrum. Realizacja indywidualnego planu usług społecznych jest na bieżąco monitorowana przez koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, który opracował ten plan. Po zakończeniu realizacji indywidualnego planu usług społecznych koordynator indywidualnych planów usług społecznych przeprowadza z osobą objętą indywidualnym planem usług społecznych rozmowę podsumowującą realizację tego planu. Na podstawie informacji uzyskanych w toku monitorowania realizacji indywidualnego planu usług społecznych oraz rozmowy podsumowującej koordynator indywidualnych planów usług społecznych sporządza opis przebiegu i rezultatów tego planu. Opis dołączany jest do akt sprawy. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 6 miesięcy, dokonuje podsumowania realizacji indywidualnych planów usług społecznych i przedstawia to podsumowanie dyrektorowi centrum oraz organizatorowi społeczności lokalnej. Organizator usług społecznych, co najmniej raz na 3 miesiące, organizuje spotkanie koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych, służące omówieniu realizacji indywidualnych planów usług społecznych oraz współpracy z wykonawcami usług społecznych. W spotkaniu mogą uczestniczyć, na zaproszenie organizatora usług społecznych, przedstawiciele wykonawców usług społecznych. Wykonywanie czynności związanych z opracowywaniem, aktualizowaniem, monitorowaniem oraz podsumowaniem realizacji indywidualnego planu usług społecznych jest formą pracy socjalnej.